

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
*до рішення «Про погодження проекту районного у місті
бюджету на 2019 рік»*

ІНФОРМАЦІЯ
*про соціально - економічний стан підприємств району і прогноз розвитку
на наступні два бюджетні періоди*

Аналіз економічного та соціального розвитку району станом на 01.12.2018 свідчить про те, що на промислових підприємствах району знизились показники виробництва і реалізації промислової продукції у зв'язку з істотним подорожчанням енергоресурсів та зниженням конкуренто-спроможності, що в свою чергу безумовно вплинули на діяльність підприємств району.

З початку 2018 року:

- обсяг *виробництва* промислової продукції у діючих цінах склав 1 085 081,78 тис. грн. (у порівнянні з аналогічним періодом минулого року спостерігається зменшення обсягів виробництва промислової продукції на 5,3 %);

- обсяг *реалізації* промислової продукції у діючих цінах склав 1 136 783,27 тис. грн. (у порівнянні з аналогічним періодом минулого року спостерігається зменшення обсягів реалізації промислової продукції на 4,9 %).

За звітний період промисловими підприємствами району було *вироблено*:

<i>Найменування продукції</i>	<i>2018 рік</i>	<i>2017 рік</i>	<i>Відхилення</i>
1	2	3	4
лакофарбової продукції	1,8 тис.тонн	2,2 тис.тонн	- 18,18 %
пігментів	35,4 тис.тонн	37,0 тис.тонн	- 4,32 %
цементу	706,1 тис.тонн	802,0 тис.тонн	- 11,96 %

За звітний період промисловими підприємствами району було *реалізовано*:

<i>Найменування продукції</i>	<i>2018 рік</i>	<i>2017 рік</i>	<i>Відхилення</i>
1	2	3	4
лакофарбової продукції	1,8 тис.тонн	2,3 тис.тонн	- 21,74 %
пігментів	35,0 тис.тонн	35,8 тис.тонн	- 2,23 %
цементу	700,56 тис.тонн	800,59 тис.тонн	- 12,49 %

Головною метою економічного і соціального розвитку району є забезпечення відповідного життєвого рівня мешканців району, соціальних гарантій, поліпшення соціального обслуговування, стабільний розвиток систем життєдіяльності району, виконання бюджетних програм розвитку.

На 2019 рік пріоритетними є наступні напрямки:

- створення сприятливих умов, які стимулюють суб'єктів господарювання до ділової активності;

- підвищення конкурентної спроможності товарів народного споживання за рахунок зниження собівартості їх виробництва і підвищення якості;

- вжиття конкретних заходів щодо формування житлово-комунального господарства;
- фінансового становища та беззбитковості діяльності підприємств – надавачів комунальних послуг;
- ефективно впровадження енергозберігаючих засобів бюджетними установами, комунальними і промисловими підприємствами району;
- соціальний захист малозабезпечених верств населення.

**Прогнозний обсяг реалізації
промислової продукції по підприємствах району на 2019 – 2021 роки**

Назва підприємства	Планові показники на наступні періоди		
	2019	2020	2021
	<i>тис.грн.</i>	<i>тис.грн.</i>	<i>тис.грн.</i>
1	2	3	4
Загальний обсяг промислової продукції	1 193 622,43	1 253 303,53	1 315 968,73
<i>ПрАТ «Криворізький суріковий завод»</i>	87 439,91	91 811,9	96 402,5
<i>ПрАТ «ХайдельбергЦемент Україна»</i>	1 106 182,53	1 161 491,65	1 219 566,24

**Аналіз виконання районного у місті бюджету
за січень - листопад 2018 року**

Протягом січня - листопада 2018 року до районного у місті бюджету надійшло коштів у сумі 283 155,4 тис. грн., у тому числі доходів загального фонду бюджету – 282 861,7 тис. грн., спеціального фонду – 293,7 тис. грн.

За власними та закріпленими доходами до загального фонду районного у місті бюджету надійшло коштів у сумі 10 014,3 тис. грн. при планових показниках 10 077,8 тис. грн., виконання складає 99,4 %, у тому числі:

1. Місцеві податки:

1.1 податок на майно:

1.1.1. Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки – (зараховується 80,0% до районного бюджету) – при планових показниках 2 968,0 тис. грн., фактично надійшло 3 273,9 тис. грн., що на 305,9 тис. грн. більше за планові показники, виконання складає 110,3 %. Перевиконання планових показників пояснюється авансовими платежами, переплата до районного у місті бюджету станом на 01.11.2018 складає 72,3 тис. грн., станом на 01.01.2018 – 59,1 тис. грн. В порівнянні з минулим роком надійшло на 816,3 тис. грн. більше. Збільшення надходжень відбулося за рахунок збільшення кількості платників (станом на 01.01.2018 – 830 СГ, станом на 01.10.2018 – 904 СГ) та збільшенням мінімальної заробітної плати.

1.1.2. Плата за землю (норматив відрахувань до районного у місті бюджету затверджений міською радою у розмірі **19,2 %** у січні-квітні, з травня – **19,9 %**, з жовтня – **24,0%**) при планових показниках 6 913,0 тис. грн., фактично надійшло 6 462,6 тис. грн., що на 450,4 тис. грн. менше за планові показники, виконання складає 93,5%. В порівнянні з минулим роком надійшло на 475,5 тис. грн. менше.

Причинами невиконання планового показника та зменшення надходжень в порівнянні з минулим роком є:

- зменшення кількості платників по земельному податку протягом року (станом на 01.01.2018 – 209 СГ, станом на 01.10.2018 – 188 СГ) та справляння плати за землю (з 2018 року) для залізниць та гірничодобувних підприємств у розмірі 25% податку відповідно до статті 284.4 Податкового кодексу України;

- зменшення кількості платників по орендній платі за землю протягом року (станом на 01.01.2018 – 121 СГ, станом на 01.10.2018 – 118 СГ) та рішення суду на користь ПАТ «АрселорМітал Кривий Ріг», що призвело до зменшення щомісячних нарахувань та зменшення податкових зобов'язань на 2018 рік.

1.2. Туристичний збір (зараховується 100 % до районного у місті бюджету) – при плані 53,8 тис. грн., надійшло коштів в сумі 53,3 тис. грн., що на 0,5 тис. грн. менше планових показників, виконання складає 99,1%. В порівнянні з минулим роком надійшло на 11,1 тис. грн. більше. Причиною збільшення надходжень в порівнянні з минулим роком є те, що зазначений збір сплачується з 2017 року (у поточному періоді сплачено за IV квартал 2017 року, у минулому році за IV квартал 2016 року сплати не було) та появою нового агента справляння туристичного збору. Невиконання планового показника пояснюється зменшенням кількості осіб, яким надавались послуги тимчасового проживання (ночівлі) податковими агентами зі справляння збору. В районі функціонує два агенти справляння (юридичні особи) зазначеного збору – Готель «Дружба» (ТОВ «Дружба Люкс») та Готель «Раціотель» (ТОВ «Рейкарц хотел менеджмент») та три агенти справляння (фізичні особи) зазначеного збору - ФОП Музика А.С., ФОП Тимошенко М.В. та ФОП Дроговська Н.П.

2. Адміністративні штрафи та інші санкції (зараховується 100 % до районного у місті бюджету) – при плані 13,4 тис. грн., надійшло коштів у сумі 58,6 тис. грн., що на 45,2 тис. грн. більше за планові показники. Значне перевиконання планових показників пояснюється активізацією складання протоколів інспекцією з благоустрою виконкому Криворізької міської ради та іншими уповноваженими особами по ст. 152 КУпАП, також до районного у місті бюджету надійшло коштів в сумі 4,0 тис. грн. по адміністративним протоколам які не розглядались на засіданні адміністративної комісії та на які не накладались постанови про штрафи. В порівнянні з минулим роком надійшло коштів на 42,4 тис. грн. більше.

3. Плата за надання інших адміністративних послуг, як плата за надання адміністративних послуг у частині адміністративного збору за реєстрацію, зняття з реєстрації місця проживання фізичних осіб (зараховується

100% до районного у місті бюджету) – при плані 129,6 тис. грн. надійшло коштів у сумі 165,9 тис. грн., що на 36,3 тис. грн. більше за планові показники, виконання становить 128,0 %. В порівнянні з минулим роком надійшло на 41,4 тис. грн. більше. Збільшення надходжень та перевиконання планового показника пояснюється збільшенням кількості громадян, які звертались для реєстрації місця проживання, у тому числі з порушенням терміну реєстрації.

Протягом січня – листопада 2018 року, з метою зменшення заборгованості та активізації надходжень до районного у місті бюджету, проведено 22 засідання районної комісії з координації дій щодо забезпечення податкових та інших надходжень до державного та місцевого бюджетів і погашення заборгованості із заробітної плати, пенсій та інших соціальних виплат по Довгинцівському району та заслухано 25 суб'єктів господарювання. Направлено: 24 листа до суб'єктів господарювання щодо погашення заборгованості по платі за землю; 2 листа з питання погашення заборгованості по платі за землю та податку на нерухоме майно; 1 лист з питання погашення заборгованості до Пенсійного фонду, по заробітній платі та по земельному податку; 1 лист до виконавчої служби району стосовно примусового стягнення заборгованості.

За січень - листопад 2018 року районним у місті бюджетом отримано **міжбюджетних трансфертів у сумі 272 847,4 тис. грн., або 94,6 %** планових показників (план 288 463,1 тис. грн.), у тому числі:

- **інших дотації з місцевого бюджету** надійшло в сумі **24 866,7 тис. грн.** – 100 %;

- **субвенція** з місцевого бюджету на надання пільг та житлових субсидій населенню на оплату електроенергії, природного газу, послуг тепло-, водопостачання і водовідведення, квартирної плати (утримання будинків і споруд та прибудинкових територій), управління багатоквартирним будинком, вивезення побутового сміття та рідких нечистот за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету надійшло в сумі **135 220,9 тис. грн.** – 100 %;

- **субвенція** з місцевого бюджету на надання пільг та житлових субсидій населенню на придбання твердого та рідкого пічного побутового палива і скрапленого газу за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету надійшло в сумі **270,0 тис. грн.** – 100 %;

- **субвенція** з місцевого бюджету на виплату допомоги сім'ям з дітьми, малозабезпеченим сім'ям, особам, які не мають права на пенсію, особам з інвалідністю, дітям з інвалідністю, тимчасової державної допомоги дітям, тимчасової державної соціальної допомоги непрацюючій особі, яка досягла загального пенсійного віку, але не набула права на пенсійну виплату, допомоги по догляду за особами з інвалідністю I чи II групи внаслідок психічного розладу, компенсаційної виплати непрацюючій працездатній особі, яка доглядає за особою з інвалідністю I групи, а також за особою, яка досягла 80-річного віку за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету – **108 820,3 тис. грн.,** або 87,9 % (план 123 800,0 тис. грн.);

- **субвенція** з місцевого бюджету на виплату державної соціальної допомоги на дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування,

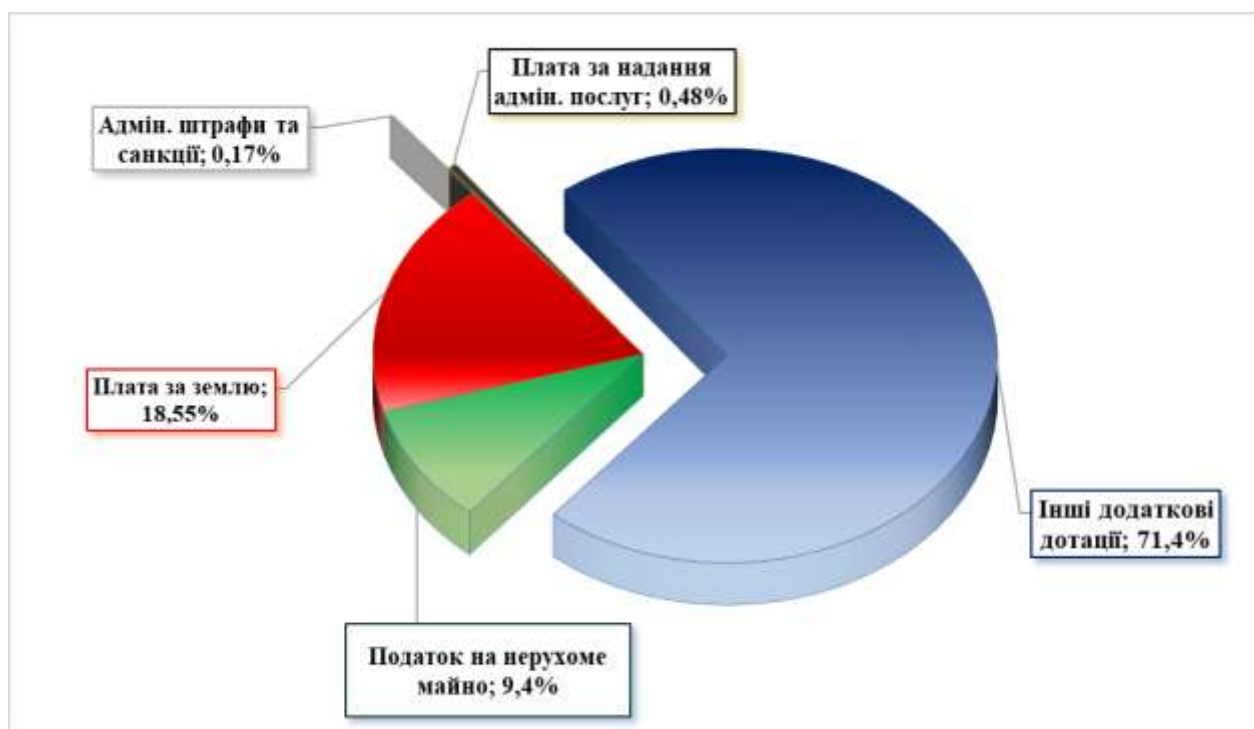
грошового забезпечення батькам-вихователям і прийомним батькам за надання соціальних послуг у дитячих будинках сімейного типу та прийомних сім'ях за принципом «гроші ходять за дитиною», оплату послуг із здійснення патронату над дитиною та виплату соціальної допомоги на утримання дитини в сім'ї патронатного вихователя за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету надійшло в сумі **1 680,3** тис. грн., або 83,3 % (план 2 016,2 тис. грн.);

- **субвенція** з місцевого бюджету на виплату грошової компенсації за належні для отримання жилі приміщення для сімей загиблих учасників бойових дій на території інших держав, визначених у абзаці першому пункту 1 статті 10 Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту", для осіб з інвалідністю I - II групи з числа учасників бойових дій на території інших держав, які стали інвалідами внаслідок поранення, контузії, каліцтва або захворювання, пов'язаних з перебуванням у цих державах, визначених пунктом 7 частини другої статті 7 Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту", та які потребують поліпшення житлових умов за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету надійшло в сумі **1 408,9** тис. грн., або 100,0 %;

- **інші субвенції** з місцевого бюджету, у тому числі: на виконання доручень виборців депутатами обласної ради у 2018 році надійшло в сумі **488,9** тис. грн., або 62,0 % (план 789,0 тис. грн.);

- **субвенція** з місцевого бюджету на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій за рахунок залишку коштів відповідної субвенції з державного бюджету, що утворився на кінець 2017 року надійшло в сумі **91,2** тис. грн., або 100,0%.

Питому вагу надходжень до районного у місті бюджету за січень-листопад 2018 року по власним та закріпленим доходам, а також іншій додатковій дотації наведено в діаграмі.

До спеціального фонду районного у місті бюджету надійшло коштів у сумі 293,7 тис. грн.

У розрізі джерел спеціального фонду по власних надходженнях бюджетних установ: надходження від плати за послуги, що надаються бюджетними установами згідно із законодавством у сумі 209,7 тис. грн., інші джерела власних надходжень бюджетних установ (благодійна, спонсорська допомога) – 84,0 тис. грн.

Видаткова частина загального фонду районного у місті бюджету виконана (з урахуванням міжбюджетних трансфертів) за 11 місяців 2018 року у сумі **280 034,9 тис. грн.**, або 94,5 % до плану (296 447,8 тис. грн.).

При фінансуванні установ дотриманий принцип першочергового і повного фінансування соціально - захищених статей (заробітної плати, харчування, медикаментів, оплати комунальних послуг, соціальних виплат).

На виплату заробітної плати з нарахуваннями за січень – листопад 2018 року спрямовано **28 355,9 тис. грн.**, що становить **83,7 %** від загальної суми видатків без урахування сум субвенцій з державного бюджету.

Витрати на медикаменти і харчування профінансовані стовідсотково до плану відповідно **0,7 тис. грн. та 182,9 тис. грн.**

Установами бюджетної сфери, що утримуються за рахунок коштів районного у місті бюджету, протягом січня – листопада 2018 року **сплачено за спожиті теплоенергоносії – 705,4 тис. грн.**

За рахунок субвенції з державного бюджету протягом 11 місяців 2018 року на утримання **шістьох прийомних сімей та чотирьох будинків сімейного типу** (41 дитина) спрямовано **1 680,3 тис. грн.** або 100 % нарахувань.

На виплату **допомоги сім'ям з дітьми**, малозабезпеченим сім'ям, інвалідам з дитинства, дітям-інвалідам, тимчасової державної допомоги дітям та допомоги по догляду за інвалідами I чи II групи внаслідок психічного розладу за рахунок субвенції з державного бюджету спрямовано **108 820,3 тис. грн.** або 100 % нарахувань.

На виплату **субсидій населенню** за рахунок коштів державного бюджету спрямовано **135 491,1 тис. грн.** Станом на **01.12.2018** по виплаті субсидій **рахується кредиторська заборгованість у сумі 8 644,1 тис. грн. та дебіторська заборгованість у сумі 141,6 тис. грн.**

За рахунок **власних коштів районного бюджету на соціальний захист населення направлено 875,5 тис. грн.** - профінансовано стовідсотково до заявки, у тому числі:

- надання матеріальної допомоги мешканцям району – 114,3 тис. грн. (189 громадян);

- надання матеріальної допомоги на поховання – 8,9 тис. грн. (26 виплат);

- компенсаційні виплати власникам автостоянок (суб'єктам господарювання) вартості послуг, що надані безкоштовно, зі зберігання засобів інвалідів – 9,8 тис. грн. (2 особи);
- адресна допомога на придбання 2-ї тони твердого палива, особам, які мають право на 50%-у знижку його вартості – 7,3 тис. грн. (6 виплат);
- адресна допомога на придбання 2-го балона скрапленого газу особам, які мають право на знижку його вартості – 0,4 тис. грн. (3 виплати);
- надання матеріальної допомоги дітям, хворим на злоякісні новоутворення – 229,0 тис. грн. (229 виплат);
- матеріальне заохочення керівників органів самоорганізації населення – 58,8 тис. грн. (178 виплат);
- передплата комунальної газети для органів самоорганізації населення - 37,7 тис. грн. (220 примірників);
- одноразова грошова виплата непрацюючим ветеранам праці органів місцевого самоврядування до Дня людини похилого віку – 19,5 тис. грн.;
- оплачувальні громадські роботи – 84,0 тис. грн.;
- компенсація не працюючим фізичним особам, які постійно надають соціальні послуги громадянам похилого віку, інвалідам, дітям-інвалідам, хворим, які нездатні до самообслуговування – 304,7 тис. грн.;
- оплата банківських та поштових послуг – 1,1 тис. грн.

По заходам з молодіжної політики, культури та спорту видатки за звітний період складають **193,1 тис. грн.**

На благоустрій району (утримання та поточний ремонт об'єктів благоустрою, що знаходяться на балансі виконкому районної в місті ради), з загального фонду бюджету, спрямовано **1 344,7 тис. грн.**, у тому числі за **рахунок обласної субвенції** на виконання доручень виборців депутатам облради придбано та встановлено елементи стритбольного, спортивного – ігрового майданчиків на суму **186,6 тис. грн.**

Інші поточні видатки, які спрямовуються для функціонування бюджетних установ, становлять **2 469,0 тис. грн.**, а саме: придбання канцелярських товарів, паперу, підписка періодичних видань, поштові послуги, інтернет, транспортні послуги, проведення поточних ремонтів, видатки на відрядження, тощо.

Видатки спеціального фонду районного бюджету за 11 місяців 2018 року (власні надходження бюджетних установ) склали **245,5 тис. грн.**

У розрізі джерел спеціального фонду по власних надходженнях бюджетних установ: плати за послуги, що надаються бюджетними установами, проведено видатків за звітний період на суму 161,5 тис. грн., за рахунок інших джерел власних надходжень бюджетних установ (благодійна, спонсорська допомога) – 84,0 тис. грн.

Видатки по бюджету розвитку виконано у сумі **2 945,7 тис. грн.**, а саме:

- виконком районної в місті ради: проведено оплату за капітальний ремонт сесійної зали – 878,2 тис. грн.;

- грошова компенсація за придбання житла – 1 408,9 тис. грн. – перераховано кошти для придбання квартири учаснику бойових дій на території інших держав;

- благоустрій району – 564,7 тис. грн. - придбано та встановлено елементи спортивно-ігрового майданчику за рахунок обласної субвенції на виконання доручень виборців депутатам облради – 292,3 тис. грн.; придбано: зупиночні павільйони – 227,5 тис. грн., біотуалети – 44,9 тис. грн.;

- територіальний центр – 93,9 тис. грн. – придбано комп'ютерну техніку для «Університету третього віку».

Аналіз очікуваного виконання показників районного у місті бюджету за 2018 рік (станом на 10.12.2018 року)

Загальне очікуване виконання показників районного у місті бюджету (загальний фонд) за доходами становитиме 94,4 %. При плані 332 552,7 тис. грн. очікуються надходження у сумі **313 924,7 тис. грн.**

Очікуване виконання за 2018 рік районним у місті бюджетом субвенцій та дотацій у сумі 303 387,0 тис. грн., або 94,3 % планових показників (321 852,3 тис. грн.) у тому числі:

- **інших дотації з місцевого бюджету** надійде в сумі 26 457,7 тис. грн. - 100%;

- **субвенція** з місцевого бюджету на надання пільг та житлових субсидій населенню на оплату електроенергії, природного газу, послуг тепло-, водопостачання і водовідведення, квартирної плати (утримання будинків і споруд та прибудинкових територій), управління багатоквартирним будинком, вивезення побутового сміття та рідких нечистот за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету надійде в сумі 153 374,1 тис. грн. – 100 %;

- **субвенція** з місцевого бюджету на надання пільг та житлових субсидій населенню на придбання твердого та рідкого пічного побутового палива і скрапленого газу за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету надійде в сумі 279,9 тис. грн. – 100 %;

- **субвенція** з місцевого бюджету на виплату допомоги сім'ям з дітьми, малозабезпеченим сім'ям, особам, які не мають права на пенсію, особам з інвалідністю, дітям з інвалідністю, тимчасової державної допомоги дітям, тимчасової державної соціальної допомоги непрацюючій особі, яка досягла загального пенсійного віку, але не набула права на пенсійну виплату, допомоги по догляду за особами з інвалідністю I чи II групи внаслідок психічного розладу, компенсаційної виплати непрацюючій працездатній особі, яка доглядає за особою з інвалідністю I групи, а також за особою, яка досягла 80-річного віку за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету – 119 100,7 тис. грн., або 90,7 % (план 137 179,4 тис. грн.);

- **субвенція** з місцевого бюджету на виплату державної соціальної допомоги на дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, грошового забезпечення батькам-вихователям і прийомним батькам за надання соціальних послуг у дитячих будинках сімейного типу та прийомних сім'ях за

принципом «гроші ходять за дитиною», оплату послуг із здійснення патронату над дитиною та виплату соціальної допомоги на утримання дитини в сім'ї патронатного вихователя за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету надійшло в сумі 1 885,5 тис. грн., або 83,0 % (план 2 272,0 тис. грн.);

- **субвенція** з місцевого бюджету на виплату грошової компенсації за належні для отримання жилі приміщення для сімей загиблих учасників бойових дій на території інших держав, визначених у абзаці першому пункту 1 статті 10 Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту", для осіб з інвалідністю I - II групи з числа учасників бойових дій на території інших держав, які стали інвалідами внаслідок поранення, контузії, каліцтва або захворювання, пов'язаних з перебуванням у цих державах, визначених пунктом 7 частини другої статті 7 Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту", та які потребують поліпшення житлових умов за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету надійшло в сумі 1 408,9 тис. грн., або 100,0 %;

- **інші субвенції** з місцевого бюджету, у тому числі: на виконання доручень виборців депутатами обласної ради та облаштування ДБСТ у 2018 році надійшло в сумі 789,0 тис. грн., або 100,0 %;

- **субвенція** з місцевого бюджету на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій за рахунок залишку коштів відповідної субвенції з державного бюджету, що утворився на кінець 2017 року надійшло в сумі 91,2 тис. грн., або 100,0 %.

Загальна сума очікуваних надходжень по власним та закріпленим доходам загального фонду районного у місті бюджету складає 10 670,7 тис. грн. Виконання плану очікується на рівні 98,5 % від уточнених планових показників 2018 року (план 10 833,4 тис. грн.):

1. Місцеві податки:

1.1 податок на майно:

1.1.1. Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки – (зараховується 80,0 % до районного у місті бюджету) – при плані 2 968,0 тис. грн. очікується коштів в сумі 3 318,1 тис. грн, виконання – 111,8 %, очікуване перевиконання становить 350,1 тис. грн. Причиною перевиконання є сплата суб'єктами господарювання даного податку авансовими платежами, збільшення кількості платників протягом року. В порівнянні з відповідним періодом минулого року (приведених в співставні надходжень 2018) надійде коштів на 795,6 тис. грн. більше. Причиною збільшення надходжень є збільшення мінімальної заробітної плати та збільшення кількості платників, а також збільшення переоплати: станом на 01.01.2018 – 59,1 станом на 01.11.2018 - 72,3 тис. грн., в тому числі:

- **податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки сплачений юридичними особами, які є власниками об'єктів житлової нерухомості** – при планових показниках 36,8 тис. грн., очікуване виконання 56,2 тис. грн., що на 19,4 тис. грн. більше за планові показники, виконання складе 152,7 %. Перевиконання планових показників пояснюється авансовими платежами, переоплата до районного у місті бюджету станом на 01.11.2018 складає – 3,5 тис. грн, суми, що будуть враховані в наступному періоді – 3,2 тис. грн. В

порівнянні з минулим роком надійде на 23,0 тис. грн. більше. Збільшення надходжень відбулося за рахунок: збільшенням мінімальної заробітної плати (станом на 01.01.2017 – 3 200 грн. – сплата за 2017 рік, станом на 01.01.2018 – 3 723,0 грн. - сплата за 2018 рік); - сплати податку у січні 2017 року за IV квартал 2016 (мінімальна заробітна плата 1 378 грн.), у січні 2018 року за IV квартал 2017 (мінімальна заробітна плата 3 200 грн.);

- **податок на нерухоме, майно відмінне від земельної ділянки сплачений фізичними особами, які є власниками об'єктів житлової нерухомості** при планових показниках 68,0 тис. грн., очікуються надходження в сумі 99,0 тис. грн., що на 31,0 тис. грн. більше за планові показники, виконання складе 145,6 %. Переплата станом на 01.11.2018 до районного у місті бюджету складає 2,4 тис. грн., суми, що будуть враховані в наступному періоді – 12,0 тис. грн. В порівнянні з минулим роком надійде на 37,8 тис. грн. більше. Зростання в порівнянні з минулим роком пояснюється збільшенням мінімальної заробітної плати (у 2017 році звітний рік 2016 – мінімальна заробітна плата складала 1 378 грн., у 2018 році звітний рік 2017 – мінімальна заробітна плата складає 3 200 грн.) та збільшенням кількості платників (станом на 01.01.2018 – 422 СГ, станом на 01.10.2018 – 453 СГ);

- **податок на нерухоме, майно відмінне від земельної ділянки сплачений фізичними особами, які є власниками об'єктів нежитлової нерухомості** очікувані надходження становлять 168,6 тис. грн., плановий показник - 113,6 тис. грн., виконання 148,4%. Перевиконання пояснюється; сплатою фізичними особами підприємцями авансових внесків за I-III квартали 2018 (при звітному періоді – 2017 рік), сумою платежів, які сплачені та будуть нараховані в наступному звітному періоді – 77,7 тис. грн. В порівнянні з минулим роком надійде на 68,6 тис. грн. більше. Зростання в порівнянні з минулим роком пояснюється збільшенням мінімальної заробітної плати (у 2017 році звітний рік 2016 – мінімальна заробітна плата складала 1 378 грн., у 2018 році звітний рік 2017 – мінімальна заробітна плата складає 3 200 грн.) та збільшенням кількості платників (станом на 01.01.2018 – 240 СГ, станом на 01.10.2018 – 293 СГ) ;

- **податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки сплачений юридичними особами, які є власниками об'єктів нежитлової нерухомості** - при планових показниках 2 749,6 тис. грн., очікувані надходження - 2 994,3 тис. грн., що на 244,7 тис. грн. більше за планові показники, виконання складатиме 108,9 %. Перевиконання планових показників пояснюється авансовими платежами, переплата станом на 01.11.2018 до районного у місті бюджету складає 65,3 тис. грн., суми, що будуть враховані в наступному періоді – 7,8 тис. грн. В порівнянні з минулим роком надійде на 666,2 тис. грн. більше. Збільшення надходжень та перевиконання планових показників відбулося за рахунок: збільшенням мінімальної заробітної плати; сплати податку у січні 2017 року за IV квартал 2016 (мінімальна заробітна плата 1 378 грн.), у січні 2018 року за IV квартал 2017 (мінімальна заробітна плата 3 200 грн.).

1.1.2. Плата за землю (норматив відрахувань до районного у місті бюджету затверджений міською радою у розмірі **19,2** % у січні-квітні, з травня – **19,9** %, з жовтня – **24,0%**) при плані 7 654,4 тис. грн. очікується надходження коштів в сумі 7 061,3 тис. грн., виконання – 92,2 %, недовиконання очікується в сумі 593,1 тис. грн., в порівнянні з минулим роком (у співставних одиницях) до

районного у місті бюджету надійде на 641,3 тис. грн. менше. Причиною невиконання планового показника та зменшенням надходжень в порівнянні з минулим роком є:

- зменшення кількості платників по земельному податку протягом року (станом на 01.01.2018 – 209 СГ, станом на 01.10.2018 – 188 СГ) та справляння плати за землю (з 2018 року) для залізниць та гірничодобувних підприємств у розмірі 25% податку відповідно до статті 284.4 Податкового кодексу України;

- зменшення кількості платників по орендній платі за землю протягом року (станом на 01.01.2018 – 121 СГ, станом на 01.10.2018 – 118 СГ) та рішення суду на користь ПАТ «Арселор Мітал Кривий Ріг», що призвело до зменшення щомісячних нарахувань та зменшення податкових зобов'язань на 2018 рік;

У тому числі:

- **земельний податок з юридичних осіб** - при плані 1 944,8 тис. грн. очікувані надходження – 1 717,0 тис. грн, що на 227,8 тис. грн. менше за плановий показник, виконання становитиме 88,3 %. В порівнянні з минулим роком (за умови приведення до відрахувань на рівні 2018 року) надійде на 403,6 тис. грн. менше;

- **орендна плата з юридичних осіб** – при плані 4 563,2 тис. грн. очікувані надходження - 4 204,5 тис. грн, виконання – 92,1 %, що на 358,7 тис. грн. менше за плановий показник. В порівнянні з минулим роком надійде коштів на 146,9 тис. грн. менше;

- **земельний податок з фізичних осіб** - при плані 190,1 тис. грн. очікуються надходження в сумі 179,9 тис. грн, виконання становитиме 94,6 %, надійде коштів на 10,2 тис. грн. менше. В порівнянні з минулим роком надходження зменшуються на 19,7 тис. грн.;

- **орендна плата з фізичних осіб** - при плані 956,3 тис. грн. очікуються надходження в сумі 959,9 тис. грн, виконання – 100,4 %, понадпланово надійде 3,6 тис. грн. В порівнянні з минулим роком очікувано надійде на 71,1 тис. грн. менше.

1.2. Туристичний збір (зараховується 100% до районного у місті бюджету) очікуються надходження в сумі 53,8 тис. грн. на рівні планових показників, виконання становитиме 100,0%, в порівнянні з минулим роком надійде на 11,6 тис. грн. більше. Причиною збільшення надходжень в порівнянні з минулим роком є те, що зазначений збір сплачується з 2017 року (у поточному періоді сплачено за IV квартал 2017 року, у минулому році за IV квартал 2016 року сплати не було) та появою нового агента справляння туристичного збору, а саме:

Туристичний збір, сплачений юридичними особами – очікувані надходження в сумі 38,5 тис. грн., при планових показниках 45,6 тис. грн., виконання 84,4 %. Причиною невиконання планового показника є поява нового агента справляння – фізичної особи, яка зайняла частину території юридичної особи. В районі функціонує два агенти справляння зазначеного збору – Готель «Дружба» (ТОВ «Дружба Люкс») та Готель «Раціотель» (ТОВ «Рейкарц хотел менеджмент»);

Туристичний збір, сплачений фізичними особами – очікувані надходження в сумі 15,3 тис. грн., при планових показниках 8,2 тис. грн., виконання складає

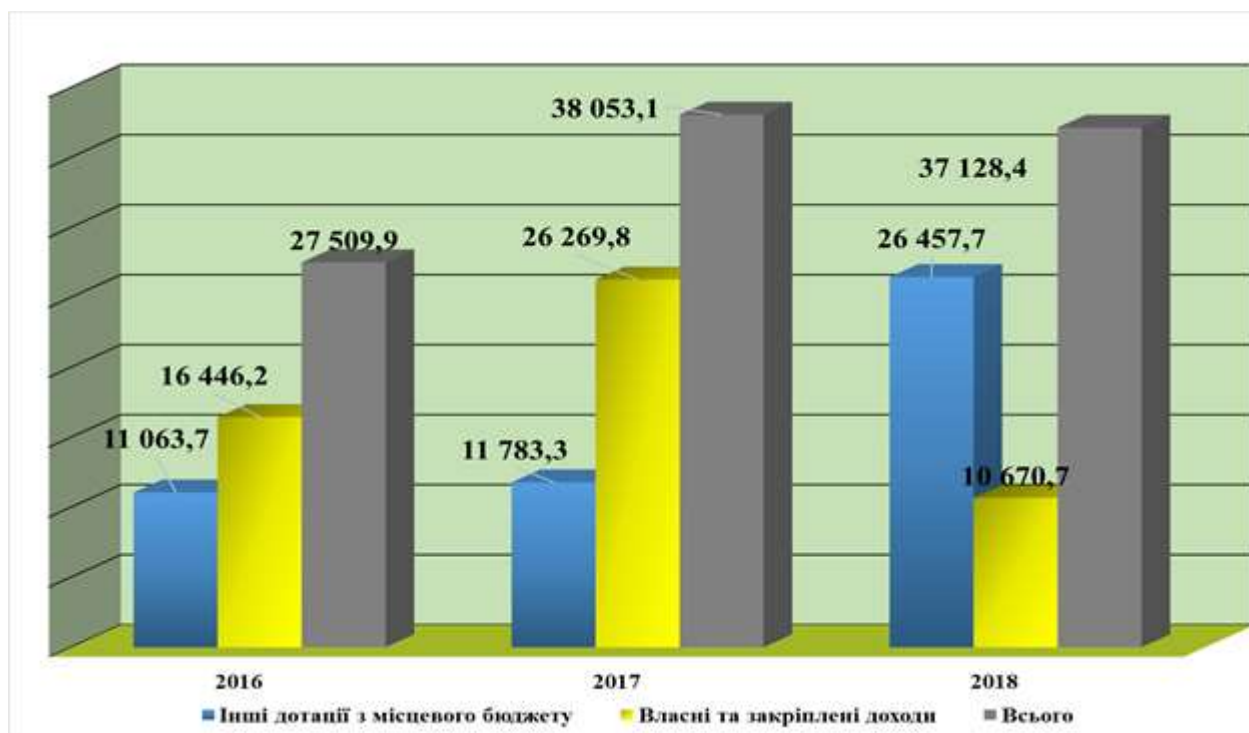
186,6%. Перевиконання пояснюється появою нового агента справляння зазначеного збору.

2. Адміністративні штрафи та інші санкції (зараховується 100% до районного у місті бюджету) - при плані 13,4 тис. грн. очікувані надходження в сумі 59,6 тис. грн. В порівнянні з минулим роком надійде на 46,2 тис. грн. більше. Значне перевиконання планових показників пояснюється активізацією складання протоколів інспекцією з благоустрою виконкому Криворізької міської ради та іншими уповноваженими особами по ст. 152 КУпАП, також до районного у місті бюджету надійшло коштів в сумі 4,0 тис. грн. по адміністративним протоколам, які не розглядались на засіданні адміністративної комісії та на які не накладались постанови про штрафи.

3. Плата за надання інших адміністративних послуг, як плата за надання адміністративних послуг у частині адміністративного збору за реєстрацію, зняття з реєстрації місця проживання фізичних осіб (зараховується 100% до районного у місті бюджету) - очікуються надходження в сумі 177,9 тис. грн., при плані 143,8 тис. грн., очікуване виконання – 123,7 %, понад план надійде коштів в сумі 34,1 тис. грн., в порівнянні з минулим роком надійде коштів на 45,2 тис. грн. більше. Збільшення надходжень та перевиконання планового показника пояснюється збільшенням кількості громадян, які звертались для реєстрації місця проживання у тому числі з порушенням терміну реєстрації.

Динаміка надходжень доходів загального фонду за 2016-2017 роки (без приведення у відповідність показникам – фактичні надходження по закріпленим доходам до районного у місті бюджету) та очікуване виконання у 2018 році наведено в діаграмі.

**Динаміка надходжень доходів загального фонду
(без урахування субвенцій) за 2016-2018 роки, тис. грн.**

До спеціального фонду районного у місті бюджету надійде коштів у сумі 299,9 тис. грн. У розрізі джерел спеціального фонду:

По власних надходженнях бюджетних установ (спеціальний фонд): надходження від плати за послуги, що надаються бюджетними установами згідно із законодавством очікується у сумі 210,6 тис. грн., від інших джерел власних надходжень бюджетних установ (благодійна, спонсорська допомога) надійде 89,3 тис. грн.

Очікуване виконання видатків загального фонду районного у місті бюджету (з урахуванням міжбюджетних трансфертів) становить **312 653,6 тис. грн.**, або 94,4 % до плану видатків (331 118,8 тис. грн.).

У повному обсязі до планових призначень очікується фінансування із загального фонду **соціально-захищених видатків** (заробітна плата, харчування, медикаменти, оплата комунальних послуг, соціальні виплати), обсяг яких за рік очікувано складе **306 416,4 тис. грн.**, з них:

На виплату заробітної плати з нарахуваннями за 2018 рік буде спрямовано **30 593,3 тис. грн.**, що становить **80,7%** від загальної суми видатків без урахування сум субвенцій на державні допомоги. При цьому забезпечується дострокова (до закінчення року) виплата заробітної плати за II половину грудня 2018 року.

Витрати на придбання медикаментів та продуктів харчування будуть профінансовані стовідсотково до плану відповідно **0,8 тис. грн.** та **198,8 тис. грн.**

Фінансування вартості спожитих бюджетними установами теплоенергоносіїв у звітному періоді здійснюється відповідно до рахунків, виставлених енергопостачальними організаціями в межах затверджених лімітів.

За 2018 рік очікується **оплата за спожиті теплоенергоносії в сумі 983,3 тис. грн.**

За рахунок субвенції з державного бюджету протягом 2018 року на утримання **шістьох прийомних сімей та чотирьох будинків сімейного типу** буде спрямовано **1 885,5 тис. грн.** або 100 % до нарахувань.

На виплату **допомоги сім'ям з дітьми, малозабезпеченим сім'ям, інвалідам з дитинства, дітям-інвалідам, тимчасової державної допомоги дітям та допомоги по догляду за інвалідами I чи II групи внаслідок психічного розладу** за рахунок субвенції з державного бюджету буде спрямовано **119 100,7 тис. грн.** - 100 % до проведених нарахувань.

На **облаштування ДБСТ** за рахунок субвенції з міського бюджету (загальний фонд) буде спрямовано **117,0 тис. грн.** (придбання меблів).

На виплату **субсидій населенню** за рахунок субвенцій з державного бюджету буде спрямовано **153 654,0 тис. грн.** – 100 % до нарахувань.

За рахунок **власних коштів районного бюджету на соціальний захист населення очікувані витрати становитимуть 646,1 тис. грн.**

По **заходам з молодіжної політики, культури та спорту** касові видатки за звітний період складатимуть **315,8 тис. грн.**

На благоустрій району (утримання та поточний ремонт об'єктів благоустрою, що знаходяться на балансі виконкому районної в місті ради) буде спрямовано **1 874,5 тис. грн.**, у тому числі за **рахунок обласної субвенції** на виконання доручень виборців депутатам вже придбано та встановлено елементи стритбольного, спортивно-ігрового майданчиків на суму **236,7 тис. грн.**

Інші поточні видатки, які спрямовуються для функціонування бюджетних установ, очікувано становлять **3 283,8 тис. грн.**

Видатки спеціального фонду районного бюджету за 2018 рік (власні надходження бюджетних установ) за оперативними даними становитимуть **263,3 тис. грн.**

У розрізі джерел спеціального фонду по власних надходженнях бюджетних установ: плати за послуги, що надаються бюджетними установами, проведено видатків за звітний період на суму 179,3 тис. грн., інших джерел власних надходжень бюджетних установ (благодійна, спонсорська допомога) – 84,0 тис. грн.

Видатки по бюджету розвитку планується виконати у сумі **3 422,5 тис. грн.**, а саме:

- виконком районної в місті ради: придбано 1 комплект комп'ютерної техніки – 30,1 тис. грн.; проведено оплату за капітальний ремонт сесійної зали – 878,2 тис. грн.; проведено оплату за проектно – кошторисну документацію на проведення капітального ремонту будівлі виконкому – 195,7 тис. грн.

- грошова компенсація за придбання житла – 1 408,9 тис. грн. – перераховано кошти для придбання квартири учаснику бойових дій на території інших держав;

- облаштування ДБСТ за рахунок субвенції з міського бюджету – 133,0 тис. грн. (придбано меблі, побутову та оргтехніку);

- благоустрій району – 682,7 тис. грн. - придбано та встановлено елементи спортивно-ігрового майданчику за рахунок обласної субвенції на виконання доручень виборців депутатам облради – 292,3 тис. грн.; придбано: зупиночні павільйони – 345,5 тис. грн., біотуалети – 44,9 тис. грн.;

- територіальний центр – 93,9 тис. грн. – придбано комп'ютерну техніку для «Університету третього віку».

Пояснення до основних положень формування показників районного у місті бюджету на 2019 рік

Фінансовий ресурс місцевих бюджетів на 2019 рік сформовано відповідно до вимог діючого Бюджетного та Податкового кодексів України та інших законодавчих актів, що стосуються місцевих бюджетів та міжбюджетних відносин, основних положень проекту Основних напрямів бюджетної політики на 2019-2021 роки, схвалених розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18.04.2018 № 315 - р, основними прогностичними макропоказниками економічного і соціального розвитку України на 2019 - 2021 роки, схвалених постановою Кабінету Міністрів України від 11.07.2018 № 546, закону України «Про

Державний бюджет України на 2019 рік», проекту рішення Криворізької міської ради «Про міський бюджет на 2019 рік»; листів Міністерства фінансів України від 06.08.2018 №05110-14-8/20820 «Про особливості складання проектів місцевих бюджетів на 2019 рік», від 10.12.2018 № 05110-14-6/32399 «Про прийняття ЗУ «Про Державний бюджет України на 2019 рік».

ДОХОДИ

Формування доходів місцевих бюджетів здійснено відповідно до Бюджетного та Податкового кодексів України в частині місцевих бюджетів.

При прогнозуванні дохідної частини районного у місті бюджету на 2019 рік було враховано статистичні показники, які використовуються при розрахунку прогнозних надходжень податків та зборів, зокрема за 2018 рік, очікувані макропоказники економічного і соціального розвитку на 2019 рік, фактичне виконання дохідної частини бюджету за результатами 2016–2017 років та 11 місяців 2018 року.

Склад доходів районного у місті бюджету на 2019 рік визначено відповідно до статті 68 Бюджетного кодексу України рішенням міської ради «Про міський бюджет на 2019 рік».

Обсяг доходів загального фонду районного у місті бюджету на 2019 рік з урахування міжбюджетних трансфертів обраховано у сумі 240 798,3 тис. грн., з них:

1. По міжбюджетним трансфертам – 230 434,0 тис. грн. (95,7% від загального обсягу), у тому числі:

1. Інші дотації з місцевого бюджету – 33 592,2 тис. грн.

2. Субвенція з місцевого бюджету на надання пільг та житлових субсидій населенню на оплату електроенергії, природного газу, послуг тепло-, водопостачання і водовідведення, квартирної плати (утримання будинків і споруд та прибудинкових територій), управління багатоквартирним будинком, поводження з побутовими відходами (вивезення побутових відходів) та вивезення рідких нечистот, внесків за встановлення, обслуговування та заміну вузлів комерційного обліку води та теплової енергії, абонентського обслуговування для споживачів комунальних послуг, що надаються у багатоквартирних будинках за індивідуальними договорами за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету – 63 388,9 тис. грн.

3. Субвенція з місцевого бюджету на надання пільг та житлових субсидій населенню на придбання твердого та рідкого пічного побутового палива і скрапленого газу за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету – 309,2 тис. грн.

4. Субвенція з місцевого бюджету на виплату допомоги сім'ям з дітьми, малозабезпеченим сім'ям, особам, які не мають права на пенсію, особам з інвалідністю, дітям з інвалідністю, тимчасової державної допомоги дітям, тимчасової державної соціальної допомоги непрацюючій особі, яка досягла загального пенсійного віку, але не набула права на пенсійну виплату, допомоги по догляду за особами з інвалідністю I чи II групи внаслідок психічного розладу, компенсаційної виплати непрацюючій працездатній особі, яка доглядає за особою

з інвалідністю I групи, а також за особою, яка досягла 80-річного віку, за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету – **129 641,5 тис. грн.**

5. Субвенція з місцевого бюджету на виплату державної соціальної допомоги на дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, грошового забезпечення батькам-вихователям і прийомним батькам за надання соціальних послуг у дитячих будинках сімейного типу та прийомних сім'ях за принципом «гроші ходять за дитиною», оплату послуг із здійснення патронату над дитиною та виплату соціальної допомоги на утримання дитини в сім'ї патронатного вихователя, підтримку малих групових будинків за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету – **2 714,1 тис. грн.**

6. Інші субвенції з місцевого бюджету (на фінансування проектів-переможців конкурсу місцевого розвитку «Громадський бюджет» у 2019 році) – **788,1 тис. грн.**

II. По визначеним міською радою (власним та закріпленим) доходам – 10 364,3 тис. грн. (4,3% від загального обсягу), що на 2 171,4 тис. грн. більше ніж очікувані надходження у 2018 році приведені до співставних умов 2019 року, у тому числі:

1. Акцизний податок з реалізації суб'єктами господарювання роздрібної торгівлі підакцизних товарів (планується норматив відрахування до районного у місті бюджету в розмірі 34,5 %) – **4 195,3 тис. грн.**, що на 27,2 тис. грн. менше ніж очікуване виконання у 2018 році (по надходженням до міського бюджету). Причиною зменшення є зменшення середньомісячних об'ємів реалізації підакцизних товарів.

2. Місцеві податки:

2.1. Податок на майно:

2.1.1. Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки – (буде зараховуватися до районного у місті бюджету у розмірі 90,0 %) – **5 943,6 тис. грн.**, що на 2 210,7 тис. грн. більше ніж очікувані надходження за 2018 рік. Планові показники розраховувались з урахуванням збільшення кількості платників, збільшення мінімальної заробітної плати та рішення Криворізької міської ради від 23.05.2018 №2712 «Про встановлення ставок податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, у м. Кривому Розі на 2019 рік»:

- **податок на нерухоме майно відмінне від земельної ділянки сплачений юридичними особами, які є власниками об'єктів житлової нерухомості** – **68,4 тис. грн.**, що на 5,2 тис. грн. більше ніж очікувані надходження за 2018 рік. Розрахунок проводився враховуючи збільшення мінімальної заробітної плати (базовий період 2019 рік) з 3 723 грн. до 4 173 грн. (сплата за I-III квартали 2019 року);

- **податок на нерухоме майно відмінне від земельної ділянки сплачений фізичними особами, які є власниками об'єктів житлової нерухомості** – **133,2 тис. грн.**, що на 21,8 тис. грн. більше ніж очікувані надходження за 2018 рік. Розрахунок проводився з урахуванням збільшення мінімальної заробітної плати (базовий рік 2018) з 3 200 грн. до 3 723 грн.;

- **податок на нерухоме майно відмінне від земельної ділянки сплачений фізичними особами, які є власниками об'єктів нежитлової нерухомості** –

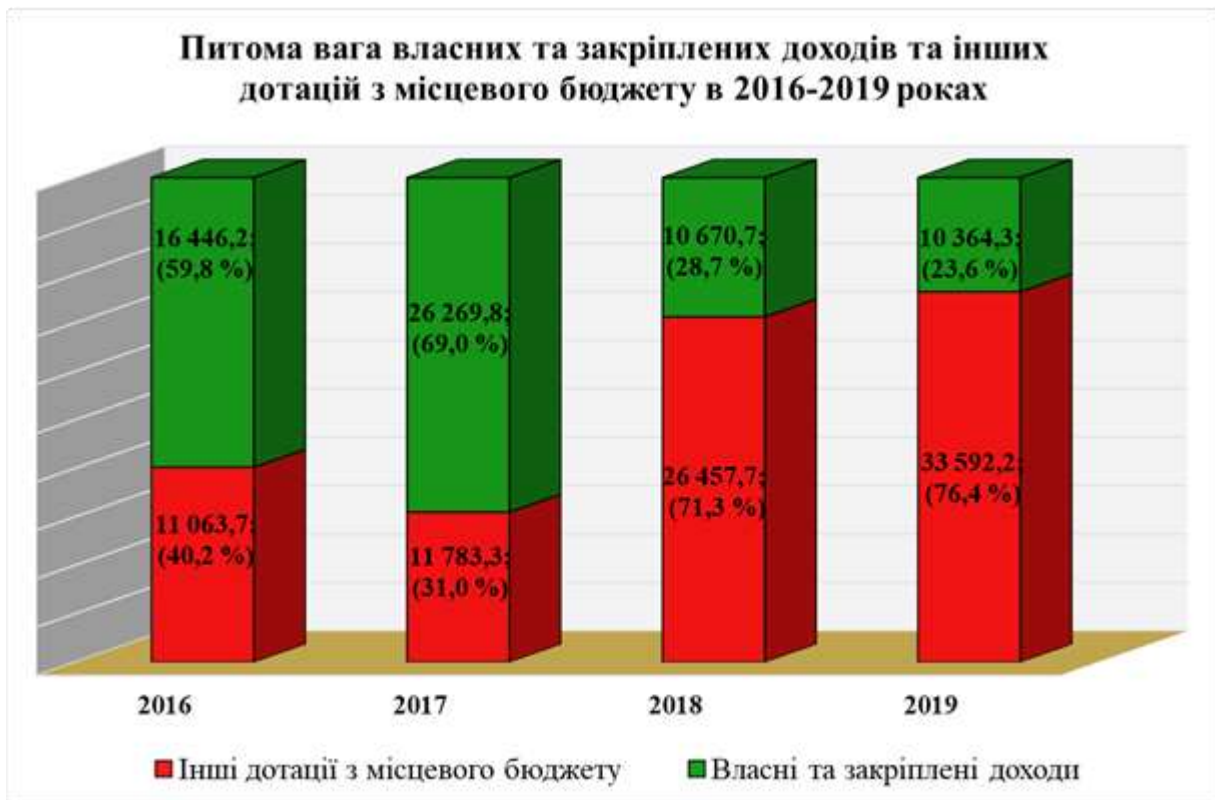
255,6 тис. грн., що на 65,9 тис. грн. більше ніж очікувані надходження за 2018 рік. Розрахунок проводився з урахуванням збільшення мінімальної заробітної плати (базовий рік 2018) з 3 200 грн. до 3 723 грн. та з урахування сплати фізичними особами підприємцями за 2019 рік за новими ставками згідно рішення Криворізької міської ради (з 0,1% до 0,5%);

- **податок на нерухоме майно відмінне від земельної ділянки сплачений юридичними особами, які є власниками об'єктів нежитлової нерухомості - 5 486,4 тис. грн.**, що на 2 117,8 тис. грн. більше ніж очікувані надходження за 2018 рік. Розрахунок проводився враховуючи збільшення мінімальної заробітної плати (базовий період 2019 рік) з 3 723 грн. до 4 173 грн. (сплата за I-III квартали 2019 року) та збільшення ставки податку згідно рішення Криворізької міської ради (з 0,3% до 0,5%).

3. Адміністративні штрафи та інші санкції (зараховується 100% до районного бюджету) – **54,4 тис. грн.**, що на 5,2 тис. грн. менше ніж очікувані надходження за 2018 рік. На рівні надходжень 2018 року без урахування коштів, що надійшли помилково до районного у місті бюджету та не були накладені районної адміністративною комісією і будуть повернуті за вимогою платників.

4. Плата за надання інших адміністративних послуг (зараховується 100% до районного у місті бюджету) – **171,0 тис. грн.**, що на 6,9 тис. грн. менше ніж очікувані надходження за 2018 рік. Розрахунок проводився з урахуванням середньомісячних надходжень у I-III кварталах 2018 року.

Питома вага власних та закріплених доходів та інших дотацій з місцевого бюджету в 2016-2019 роках (тис. грн.,%).

Доходи **спеціального фонду** районного у місті бюджету обраховано на підставі розрахунків розпорядників бюджетних коштів у сумі **193,1 тис. грн.** у тому числі за рахунок: власних надходжень бюджетних установ (плата за послуги, що надаються бюджетними установами згідно з їх основною діяльністю – 183,8 тис. грн., плата за оренду майна бюджетних установ – 9,3 тис. грн.).

Таким чином, загальний обсяг доходів районного у місті бюджету на 2019 рік обраховано та пропонується до затвердження у сумі 240 991,4 тис. грн.

ВИДАТКИ

З метою збалансування бюджету, виходячи із обмежених можливостей ресурсної частини бюджету видаткова частина проекту районного у місті бюджету на 2019 рік є обмеженою та спрямована на вкрай нагальні потреби.

Розрахунок планових видатків районного у місті бюджету проведено відповідно до вимог Бюджетного кодексу України, з урахуванням проведення заходів, спрямованих на економію бюджетних коштів.

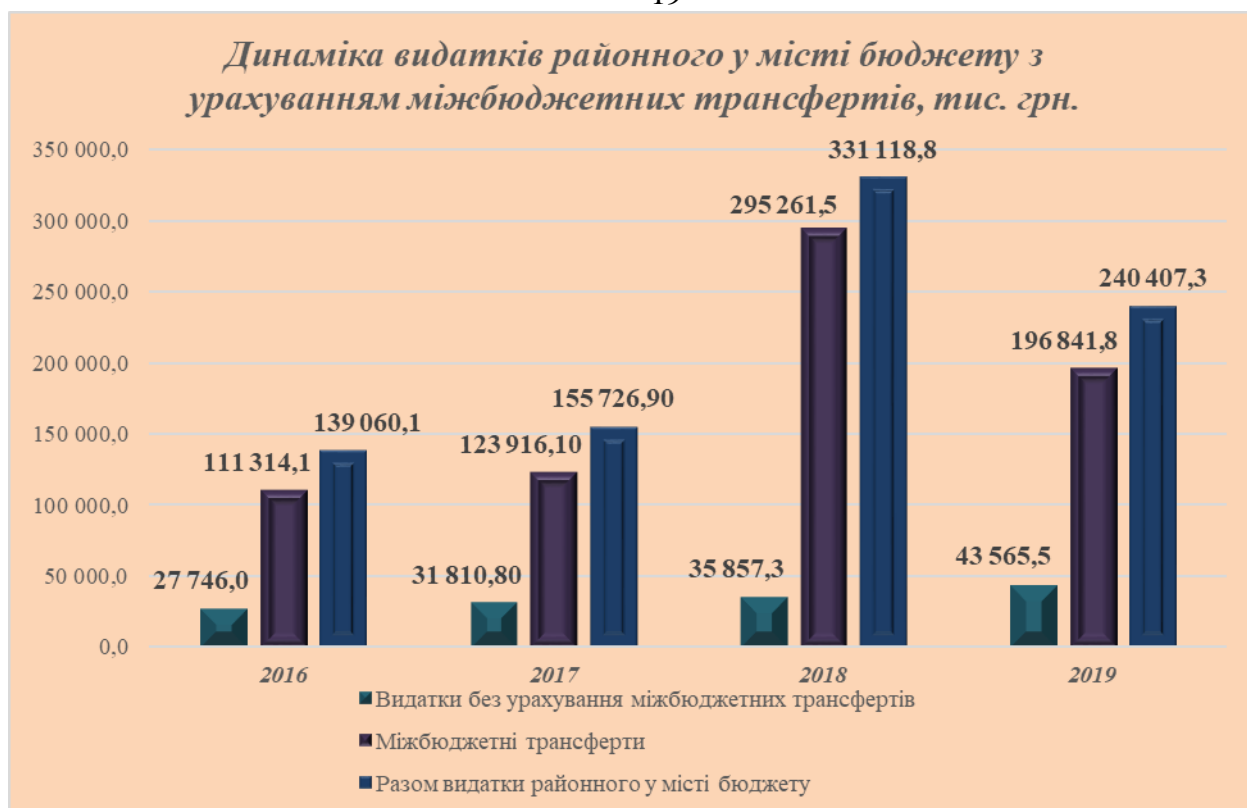
Проект районного у місті бюджету на 2019 рік враховує проведення ефективної бюджетно-податкової політики, дотримання жорсткої фінансової дисципліни, підвищення рівня прозорості та раціональності бюджетного процесу.

При розрахунку проектних показників видатків районного у місті бюджету на 2019 рік враховано в повному обсязі потребу в коштах на:

- забезпечення виплати заробітної плати працівникам бюджетної сфери відповідно до вимог чинного законодавства, насамперед обов'язкових виплат та розрахунки за енергоносії і комунальні послуги;
- збереження не менше рівня 2018 року видатків на медикаменти, харчування та інші статті бюджету, пов'язані з утриманням бюджетних установ.

Загальний обсяг видаткової частини бюджету району на 2019 рік складає (з урахуванням міжбюджетних трансфертів) 240 991,4 тис. грн., з них:

- загальний фонд становить **240 407,3** тис. грн., що на 90 711,5 тис. грн. (або на 37,3 %) менше в порівнянні з показниками 2018 року;
- видатки спеціального фонду становлять **584,1** тис. грн. (власні надходження бюджетних установ – 193,1 тис. грн. та бюджет розвитку – 391,0 тис. грн.).

Обсяг видатків на заробітну плату з нарахуваннями складає 35 727,3 тис. грн. – 82,2 % від загальної суми видаткової частини загального фонду бюджету без урахування субвенцій.

У проєкті районного у місті бюджету передбачені кошти на забезпечення:

- підвищення рівня мінімальної заробітної плати з 01.01.2019 – 4 173 грн.
- посадовий оклад працівника I тарифного розряду Єдиної тарифної сітки з 01.01.2019 – 1 921 грн.
- встановлення розміру єдиного соціального внеску на рівні 22 %.

Сума видатків на оплату праці в порівнянні з 2018 роком збільшується майже на 16,8 % (+ 5 134,0 тис. грн.).

На оплату енергоносіїв і комунальних послуг планову суму видатків обраховано виходячи з фактичного обсягу споживання у 2018 році, з урахуванням діючих тарифів та корегуючих коефіцієнтів за кожним видом енергоносіїв, а саме:

- на оплату теплопостачання з урахуванням діючого тарифу 2 072,616 грн. за Гкал по КПТМ «Криворіжтепломережа», корегуючий коефіцієнт – 1,101;
- на оплату водопостачання та водовідведення обраховано виходячи із тарифу 12,708 грн. за 1 м³, корегуючий коефіцієнт – 1,101 ;
- на розрахунки за електроенергію обраховано виходячи із тарифу 2,30486 грн. за 1 кВт/г, корегуючий коефіцієнт – 1,1;
- на оплату газу виходячи із тарифу 15 474,48 грн. за 1 м³, корегуючий коефіцієнт – 0,997.

Загальна проектна сума видатків на енергоносії та комунальні послуги складає 1 138,7 тис. грн., що на 155,4 тис. грн. (або на 15,8%) більше обсягу 2018 року.

На виконання вимог Бюджетного кодексу України проектом рішення передбачено, що розпорядники коштів районного у місті бюджету повинні забезпечити укладання угод за кожною бюджетною установою та закладом щодо споживання енергоносіїв в межах, визначених обґрунтованих лімітів, а також проведення розрахунків за цими видатками, виходячи з обсягів затверджених призначень, не допускаючи будь-якої заборгованості.

На придбання медикаментів передбачені видатки у сумі 1,0 тис. грн., продуктів харчування – 212,7 тис. грн. (розраховано виходячи з діючих норм витрат), що на 0,2 тис. грн. та на 13,9 тис. грн. відповідно більше ніж у 2018 році.

Складова частина видатків на захищені статі становить – **38 177,1 тис. грн.** або 87,6 % до загального обсягу видатків (без урахування міжбюджетних трансфертів).

На підставі бюджетних запитів, наданих головними розпорядниками бюджетних коштів, пропонуються проектні суми видатків по галузях:

**Керівництво і управління у відповідній сфері у містах (місті Києві), селищах, селах, об'єднаних територіальних громадах
КПКВКМБ 0210160**

Обсяг видатків на утримання органів місцевого самоврядування за загальним фондом розраховано у сумі **30 958,0 тис. грн.** що на 4 367,8 тис. грн. більше ніж у 2018 році.

Видатки на заробітну плату з нарахуваннями обраховані у сумі **27 397,2 тис. грн.** відповідно до вимог діючих нормативно-правових актів та Постанови КМУ від 09.03.2006 № 268 «Про упорядкування структури та умов оплати праці працівників апарату органів виконавчої влади, органів прокуратури, судів та інших органів» зі змінами. На 2019 рік планується збільшення чисельності в установі на 4 шт. од. (1 од. – у відділ освіти – спеціаліст з охорони праці, 3 од. – в УПСЗН). Загальна чисельність установи буде становити 154 шт. од.

Видатки на оплату енергоносіїв та комунальних послуг заплановані в сумі **803,0 тис. грн.** з урахуванням діючих тарифів.

Інші поточні видатки (оплата транспортних послуг та послуг зв'язку, передплата періодичної преси, придбання канцелярських товарів, поточний ремонт комп'ютерної техніки та обладнання, видатки на відрядження, тощо) пропонуються виходячи із наявної потреби установи в межах доведених бюджетних показників.

Капітальні видатки (бюджет розвитку - спеціальний фонд) на 2019 рік передбачені у сумі **391,0 тис. грн.**, які планується спрямувати на придбання комп'ютерної та оргтехніки, проведення капітального ремонту пандусу в відділі реєстрації проживання громадян.

На 2019 рік установі передбачені доходи та видатки **за спеціальним фондом за власними надходженнями** в розмірі 5 грн. за здачу в оренду бюджетним організаціям приміщень (0,50 коп. на рік), які будуть спрямовані на придбання канцелярських виробів.

**Підвищення кваліфікації депутатів місцевих рад та посадових осіб
місцевого самоврядування
КПКВКМБ 0210170**

Відповідно до Постанови КМУ від 07.07.2010 № 564 «Про затвердження Положення про систему підготовки, спеціалізації та підвищення кваліфікації державних службовців і посадових осіб місцевого самоврядування» плануються видатки у сумі **37,4 тис. грн.** (на рівні 2018 року) для навчання та підвищення кваліфікації посадових осіб місцевого самоврядування.

Заходи державної політики з питань дітей та їх соціального захисту КПКВКМБ 0213112

Проектом передбачаються видатки на виконання Програми реалізації соціального захисту дітей у сумі **84,6 тис. грн.** (менше ніж у 2018 році на 45,7 тис. грн. або 35,1 % за рахунок здійснення видатків з КПКВКМБ 0213140), у тому числі:

- проведення районних заходів «Спорт замість вулиць» - 5 830 грн.;
- безкоштовне харчування дітей, які опинились у складних життєвих обставинах – 34 500 грн.;
- проведення заходів до Міжнародного дня захисту дітей «Свято 1 червня» – 7 950 грн.;
- проведення районних заходів до Дня знань – 13 030 грн.;
- проведення районних святкових новорічних заходів – 23 300 грн.

Заходи державної політики із забезпечення рівних прав та можливостей жінок та чоловіків КПКВКМБ 0213122

Проектом передбачаються видатки на проведення заходів державної політики із забезпечення рівних прав та можливостей жінок та чоловіків на загальну суму **9,3 тис. грн.** (більше ніж у 2018 році на 2,0 тис. грн. або 27,6 %), у тому числі:

- соціальна акція для багатодітних матерів з нагоди Дня матері – 6 250 грн.;
- круглий стіл для жінок і чоловіків «Про запобігання та протидію домашньому насильству» - 3 000 грн.

Заходи державної політики з питань сім'ї КПКВКМБ 0213123

Проектом передбачається проведення заходів державної політики з питань сім'ї на загальну суму **27,0 тис. грн.** (більше ніж у 2018 році на 5,2 тис. грн. або 23,8 %), у тому числі :

- соціальна акція для дітей з багатодітних сімей «Готуємо дітей до школи» - 9 000 грн.;
- проведення районних заходів для багатодітних сімей з нагоди новорічних та різдвяних свят – 18 000 грн.

Інші заходи та заклади молодіжної політики КПКВКМБ 0213133

Проектом передбачається проведення заходів державної політики з питань молоді на загальну суму **22,0 тис. грн.** (більше ніж у 2018 році на 3,7 тис. грн. або 20,2 %), у тому числі :

- районна військово-спортивна гра «Довгинцеве моє» – 6 000 грн.;

- акція «За здоровий спосіб життя» до Всесвітніх днів боротьби з тютюнопалінням, наркотиками та їх незаконним обігом – 2 000 грн.;
- проведення районних заходів до Дня молоді – 9 000 грн.;
- акція «Нове покоління без наркотиків та СНІДу» до Всесвітнього дня боротьби зі СНІДом – 2 000 грн.;
- проведення заходів за участю районного осередку громадської організації «Січ» - 1 500 грн.;
- проведення районних заходів у рамках Програми «Нова генерація» м. Кривого Рогу – 1 500 грн.

**Оздоровлення та відпочинок дітей (крім заходів з оздоровлення дітей, що здійснюються за рахунок коштів на оздоровлення громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи)
КПКВКМБ 0213140**

Передбачається перевезення на відпочинок дітей пільгових категорій на загальну суму **54,0** тис. грн. Протягом 2018 року було перевезено до міст відпочинку 57 дітей.

**Організація та проведення громадських робіт
КПКВКМБ 0213210**

На проведення оплачувальних громадських робіт планується спрямувати **127,3 тис. грн.**, що на 13,7 тис. грн. (або 12,1 %) більше ніж у 2018 році. Передбачається залучити до робіт по 5 громадян щомісяця.

**Інші заходи у сфері соціального захисту і соціального забезпечення
КПКВКМБ 0213242, 0813242**

На виконання Програми соціального захисту окремих категорій громадян Довгинцівського району проектом бюджету передбачено асигнувань у сумі **736,7 тис. грн.** (більше на 90,6 тис. грн. в порівнянні з плановими показниками 2018 року - 14,0 %). Ці кошти забезпечують видатки на:

- надання матеріальної допомоги мешканцям району – 180 000 грн. (очікуване 2018 - 209 чол. x 600 грн.; 2019 – 300 чол. x 600 грн.);
- надання матеріальної допомоги на поховання – 17 260 грн. (очікуване 2018 - 28 чол., 2019 – 51 чол.);
- компенсаційні виплати власникам автостоянок (суб'єктам господарювання) вартості послуг, що надані безкоштовно, зі зберігання засобів інвалідів – 13 870 грн. (2 чол., на рівні 2018 року);
- придбання солодких подарунків для дітей – інвалідів до новорічних та різдвяних свят – 51 995 грн. (очікуване 2018 - 387 чол. x 95 грн.; 2019 – 394 чол. x 120 грн.);

- адресна допомога на придбання 2-ї тони твердого палива, особам, які відповідно до чинного законодавства мають право на 50 %-у знижку його вартості – 9 120 грн. (очікуване 2018 - 6 чол., 2019 – 7 чол.);

- адресна допомога на придбання 2-го балону скрапленого газу особам, які відповідно до чинного законодавства мають право на 50 % знижку його вартості – 395 грн. (очікуване 2018 - 3 чол., 2019 – 3 чол.);

- надання матеріальної допомоги дітям, хворим на злоякісні новоутворення – 252 000 грн. (21 дитина щомісяця x 1 000 грн. – майже на рівні 2018 року);

- матеріальне заохочення органів самоорганізації населення – 150 400 грн. (188 чол. x 400 грн. x 2 рази на рік – на рівні 2018 року);

- одноразова грошова виплата непрацюючим ветеранам праці органів місцевого самоврядування до Дня людини похилого віку – 30 000 грн. (2018 - 39 чол. x 500 грн., 2019 – 50 чол. x 600 грн.); до 40-а річчя заснування району – 30 000 грн.

- оплата банківських та поштових послуг – 1 635 грн.

Інші заходи в галузі культури і мистецтва КПКВКМБ 0214082

На виконання Програми реалізації культурно-мистецьких заходів державного та місцевого значення проектом передбачено асигнувань на загальну суму **159,5 тис. грн.** (більше запланованих бюджетних асигнувань 2018 року на 66,9 тис. грн. або 72,2 %), з них передбачається:

- проведення національно-патріотичного фестивалю «Солдатська пісня» - 3 500 грн.;

- святкування річниці визволення м. Кривого Рогу від фашистських загарбників – 1 000 грн.;

- проведення концертної програми з нагоди Міжнародного жіночого дня – 2 500 грн.;

- проведення фестивалю народної творчості «Весна Рудани» – 4 000 грн.;

- святкування Дня пам'яті та примирення, Дня Перемоги над нацизмом у Другій Світовій війні – 7 200 грн.;

- святкування річниці з Дня заснування м. Кривого Рогу – 3 400 грн.;

- святкування Дня Європи – 4 000 грн.;

- святкування Дня Конституції України – 2 500 грн.;

- святкування річниці Незалежності України – 13 300 грн.;

- святкування Всеукраїнського дня бібліотек – 2 000 грн.;

- святкування річниці визволення України від фашистських загарбників – 1 000 грн.;

- святкування Всеукраїнського дня працівників культури та майстрів народного мистецтва – 4 000 грн.;

- проведення Дня пам'яті жертв голодомору та політичних репресій – 3 000 грн.;

- проведення районного конкурсу «Міс осінь» - 4 600 грн.;

- проведення фестивалю вокалістів "Кришталева нотка" – 6 000 грн.;

- святкування Дня місцевого самоврядування – 3 000 грн.;
- святкування 40-я річчя від дня заснування Довгинцівського району – 8 000 грн.;
- проведення відкриття районної новорічної ялинки – 10 500 грн.;
- забезпечення транспортом культурно-мистецьких заходів – 60 000 грн.;
- забезпечення квітковою продукцією культурно-мистецьких заходів – 16 000 грн.

**Забезпечення діяльності місцевих центрів фізичного здоров'я населення
"Спорт для всіх" та проведення фізкультурно-масових заходів серед
населення регіону
КПКВКМБ 0215061**

На виконання Програми реалізації заходів на розвиток фізичної культури і спорту (проведення турнірних ігор та участь у спортивних змаганнях) планується направити **49,0 тис. грн.** (що на 3,4 тис. грн. або 7,4% більше планових показників 2018 року), у тому числі передбачається проведення:

- комплексної спартакіади району – **19 500 грн.:**
 - серед колективів підприємств району (5 видів спорту) – 2 800 грн.;
 - серед дітей та підлітків за місцем проживання «Юність - 2019» (5 видів спорту) – 5 500 грн.;
 - серед школярів по програмі шкільних ігор «Олімпійські надії» (14 видів спорту) – 9 700 грн.;
 - серед державних службовців, посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів районної в місті ради (5 видів спорту) – 1 500 грн.;
- турніри – **10 100 грн.:**
 - першість району з міні-футболу на кубок воїна-інтернаціоналіста О.Лісового – 1 150 грн.;
 - районний турнір з волейболу серед юнаків, присвячений пам'яті воїна-інтернаціоналіста О.Веклича – 1 150 грн.;
 - відкрита першість району з Кіокушин карате – до «Перше татамі» – 1 100 грн.;
 - відкритий кубок району з автомоделного спорту «Автоперегони – 2019» – 1 100 грн.;
 - відкритий турнір району з боротьби греко – римської – 1 000 грн.;
 - відкритий турнір району з важкої атлетики, пам'яті Ю.Ковальова – 1 100 грн.;
 - районний турнір з баскетболу серед юнаків та дівчат на кубок Гурова В.М. – 2 500 грн.;
 - відкритий турнір району з боротьби греко – римської, серед молодших юнаків – 1 000 грн.
- районні спортивно - масові заходи, присвячені – **19 400 грн.:**
 - підведення підсумків спортивного 2018 року – 2 700 грн.;
 - 75 – й річниці визволення м. Кривого Рогу – 1 000 грн.;
 - Дню захисту дітей – 900 грн.;
 - Дню Олімпійського бігу – 1 600 грн.;

- Дню молоді – 1 000 грн.;
- 28-й річниці Незалежності України – 1 000 грн.;
- Дню фізичної культури і спорту – 9 000 грн.;
- Дню захисника України – 1 100 грн.;
- Дню Збройних Сил України – 1 100 грн.

**Організація благоустрою населених пунктів
Інша діяльність щодо забезпечення житлом громадян
Інша діяльність у сфері житлово-комунального господарства
КПКВКМБ 0216030, 0216086, 0216090**

На виконання Програми реалізації заходів щодо благоустрою та забезпечення оформлення технічної документації на нерухоме майно, визнане відумерлою спадщиною, за загальним фондом планується бюджетних асигнувань у сумі **2 798,2 тис. грн.**, (що на 923,7 тис. грн. більше планових показників 2018 року – 49,2 %). Кошти передбачається спрямувати на:

- придбання та встановлення дорожніх знаків (50 шт.) – 72 500 грн.;
- придбання та встановлення щитів з назвою зупинок – 75 000 грн.;
- придбання господарських товарів та інвентарю – 25 865 грн.;
- утримання зупиночних павільйонів (44 шт.) – 193 288 грн.;
- утримання майданчиків для вигулу собак (2 шт.) – 67 704 грн.;
- утримання дитячих майданчиків (17 шт.) – 843 149 грн.;
- утримання пам'ятників та меморіалів (9 шт.) – 18 724 грн.;
- утримання, перевезення біотуалетів (4 шт.) – 32 000 грн.;
- поточний ремонт зупиночних павільйонів (20 шт.) – 180 000 грн.;
- поточний ремонт дитячих майданчиків (16 шт.) – 240 000 грн.;
- поточний ремонт пам'ятників та меморіалів (10 шт.) – 78 000 грн.;
- замовлення технічної та земельпорядної документації на окремі об'єкти благоустрою – 43 500 грн.;
- замовлення схем організації дорожнього руху – 100 000 грн.;
- поточний ремонт колесовідбійників – 30 000 грн.;
- оплата за підключення природного газу – 3 500 грн.;
- оплата природного газу для вічних вогнів – 3 870 грн.;
- оформлення технічної документації по об'єктах, які визнані відумерлою спадщиною – 3 000 грн.

Також за рахунок субвенції з міського бюджету буде проводитися фінансування проекту – переможцю конкурсу місцевого розвитку «Громадський бюджет» (міні футбольне поле на Східному) на суму **788 120 грн.**

На 2019 рік також передбачаються доходи та видатки за спеціальним фондом (власні надходження) від здачі в оренду об'єктів благоустрою (зупиночні комплекси, соціальне житло) у сумі 4 420 грн. Кошти планується спрямувати на утримання вищезазначених об'єктів.

На 2019 рік проектом передбачені виплати субсидій та пільг населенню за рахунок субвенцій з державного бюджету, які надходять через міський бюджет на загальну суму 63 698,1 тис. грн., (що менше доведеного

обсягу на 2018 рік на 89 955,9 тис. грн., або на 141,2 %. за рахунок зменшення в порівнянні з 2018 кількості одержувачів майже вдвічі, довідково: контингент отримувачів субсидій у 2018 році становив 19 939 осіб), а саме:

- **КПКВКМБ 0813011** «Надання пільг на оплату житлово-комунальних послуг окремим категоріям громадян відповідно до законодавства» - **17 375 500** грн.;

- **КПКВКМБ 0813012** «Надання субсидій населенню для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг» - **46 013 400** грн.;

- **КПКВКМБ 0813021** «Надання пільг на придбання твердого та рідкого пічного побутового палива і скрапленого газу окремим категоріям громадян відповідно до законодавства» - **64 770** грн.;

- **КПКВКМБ 0813022** «Надання субсидій населенню для відшкодування витрат на придбання твердого та рідкого пічного побутового палива і скрапленого газу» - **244 430** грн.

У 2019 році в обсязі видатків загального фонду передбачено **виплати державних соціальних допомог за рахунок субвенцій** з державного бюджету, які надходять через міський бюджет у сумі **132 355,6 тис. грн.**, а саме:

КПКВКМБ 0813041 «Надання допомоги у зв'язку з вагітністю і пологами» у сумі 1 166 234 грн.;

- **КПКВКМБ 0813042** «Надання допомоги при усиновленні дитини» у сумі 206 400 грн.;

- **КПКВКМБ 0813043** «Надання допомоги при народженні дитини» у сумі 48 134 000 грн.;

- **КПКВКМБ 0813044** «Надання допомоги на дітей, над якими встановлено опіку чи піклування» у сумі 8 391 000 грн.;

- **КПКВКМБ 0813045** «Надання допомоги на дітей одиноким матерям» у сумі 26 637 800 грн.;

- **КПКВКМБ 0813046** «Надання тимчасової державної допомоги дітям» у сумі 572 110 грн.;

- **КПКВКМБ 0813047** «Надання державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям» у сумі 20 142 044 грн.;

- **КПКВКМБ 0813081** «Надання державної соціальної допомоги особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю» у сумі 16 994 245 грн.;

- **КПКВКМБ 0813082** «Надання державної соціальної допомоги особам, які не мають права на пенсію, та особам з інвалідністю, державної соціальної допомоги на догляд» - 4 780 667 грн.;

- **КПКВКМБ 0813083** «Надання допомоги по догляду за особами з інвалідністю I чи II групи внаслідок психічного розладу» у сумі 2 283 300 грн.;

- **КПКВКМБ 0813084** «Надання тимчасової державної соціальної допомоги непрацюючій особі, яка досягла загального пенсійного віку, але не набула права на пенсійну виплату» у сумі 314 624 грн.;

- **КПКВКМБ 0813085** «Надання щомісячної компенсаційної виплати непрацюючій працездатній особі, яка доглядає за особою з інвалідністю I групи, а також за особою, яка досягла 80-річного віку» - 19 076 грн.;

- КПКВКМБ 0813230 «Виплата державної соціальної допомоги на дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, у дитячих будинках сімейного типу та прийомних сім'ях, грошового забезпечення батькам-вихователям і прийомним батькам за надання соціальних послуг у дитячих будинках сімейного типу та прийомних сім'ях за принципом "гроші ходять за дитиною" та оплату послуг із здійснення патронату над дитиною та виплата соціальної допомоги на утримання дитини в сім'ї патронатного вихователя» - на утримання шістьох прийомних сімей та чотирьох будинків сімейного типу буде спрямовано 2 714 075 грн. У родинях на вихованні знаходиться 41 дитина.

Забезпечення соціальними послугами за місцем проживання громадян, які не здатні до самообслуговування у зв'язку з похилим віком, хворобою, інвалідністю
КПКВКМБ 0813104

На утримання *Територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) у Довгинцівському районі* на 2019 рік проектом бюджету передбачаються бюджетні асигнування в сумі **8 862,2 тис. грн.**, що на 922,2 тис. грн. або на 11,6 % більше ніж видатки 2018 року.

На виплату заробітної плати з нарахуваннями заплановано направити **8 202,7 тис. грн.** (на 877,9 тис. грн. або на 12,0% більше в порівнянні з плановими показниками 2018 року), що становить 92,5% від загальної суми передбачених видатків. Чисельність установи не змінюється і становить 122,5 шт.од.

Загальний обсяг видатків **на харчування** передбачено у сумі **178,2 тис. грн.** (триразове харчування для контингенту відділення денного перебування з розрахунку 30,0 грн./день/особа). На придбання **медикаментів** передбачено суму видатків у розмірі **1,0 тис. грн.** Інші **поточні видатки** на утримання установи заплановано в сумі **148,4 тис. грн.** (придбання матеріалів для господарських цілей та канцелярського приладдя, оплата послуг зв'язку, утримання транспортних засобів, поточний ремонт комп'ютерної техніки та обладнання, видатки на відрядження, тощо).

Потреба на енергоносії розрахована виходячи з фактичних показників споживання за 2018 рік, потужностей встановленого автономного опалення та діючих тарифів, що забезпечує потребу установи в асигнуваннях на проведення розрахунків за електричну енергію, теплову енергію, водопостачання не допускаючи будь-якої простроченої заборгованості з зазначених послуг. На ці цілі передбачається в бюджеті **331,8 тис. грн.**

На 2019 рік установі передбачені доходи та видатки **за спеціальним фондом за власними надходженнями** у розмірі **188,7 тис. грн.**, у тому числі за послуги, що надаються установою згідно з функціональними повноваженнями – 183,8 тис. грн., за оренду майна – 4,9 тис. грн., які будуть спрямовані на: нарахування та виплату заробітної плати з нарахуваннями 3 – м соціальним працівникам, які будуть обслуговувати пенсіонерів на платній основі; послуги тепло-, електро- та водопостачання.

**Надання соціальних гарантій фізичним особам, які надають соціальні послуги громадянам похилого віку, особам з інвалідністю, дітям з інвалідністю, хворим, які не здатні до самообслуговування і потребують сторонньої допомоги
КПКВКМБ 0813160**

Проектом передбачається здійснення виплати грошової компенсації у сумі **428,5 тис. грн.**, що на 89,9 тис. грн. (на 26,6 %) більше ніж у 2018 році, у тому числі:

- компенсація не працюючим фізичним особам, які постійно надають соціальні послуги громадянам похилого віку, інвалідам, дітям-інвалідам, хворим, які нездатні до самообслуговування – 428 240 грн.;
- оплата банківських та поштових послуг – 220 грн.

Фінансування

Профіцит загального фонду районного у місті бюджету визначено проектом у сумі 391,0 тис. грн., напрямком використання якого визначено передачу коштів із загального фонду до бюджету розвитку (спеціального фонду).

Дефіцит спеціального фонду районного бюджету – 391,0 тис. грн., джерелом покриття якого визначено:

- надходження коштів із загального фонду до бюджету розвитку (спеціального фонду) – 391,0 тис. грн.

Таким чином, винесені на розгляд показники проекту районного у місті бюджету дозволять забезпечити функціонування бюджетних установ району і виконання ними основних функцій, передбачених діючим законодавством, та виконання районних програм, за умови жорсткого контролю, цільового, економного та раціонального використання бюджетних коштів.

Пропонується погодити показники районного у місті бюджету на 2019 рік (з урахуванням міжбюджетних трансфертів):

Обсяг доходів у сумі 240 991,4 тис. грн., у тому числі:

за загальним фондом – 240 798,3 тис. грн.;

за спеціальним фондом – 193,1 тис. грн.;

Обсяг видатків у сумі 240 991,4 тис. грн., у тому числі:

за загальним фондом – 240 407,3 тис. грн.;

за спеціальним фондом – 584,1 тис. грн.

Профіцит за загальним фондом – 391,0 тис. грн.;

Дефіцит за спеціальним фондом – 391,0 тис. грн.

Начальник фінансового відділу

Я.Зубко